

مقایسه کارایی دو روش کنترل مگس میوه مدیترانه‌ای *Ceratitis capitata* Wiedeman (Diptera: Tephritidae) روی انار در شیراز

افسانه خضری^{۱*}، ابراهیم سلیمان نژادیان^۲، شیلا گلدسته^۳، حسین پژمان^۴، حسین فرازمند^۵

۱- دانشجوی دکتری، گروه حشره‌شناسی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک

۲- دانشیار، گروه حشره‌شناسی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک

۳- استادیار، گروه حشره‌شناسی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک

۴- دانشیار، بخش تحقیقات آفات و بیماری‌های گیاهی، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی زرقان

۵- دانشیار، موسسه تحقیقات گیاهپزشکی کشور

چکیده

مگس میوه مدیترانه‌ای از آفات قرنطینه‌ای است که در سال ۱۳۸۶ از استان فارس گزارش شد. انار یکی از میزبان‌های این حشره در استان می‌باشد. طی سال‌های ۱۳۸۹-۱۳۹۰ در یک باغ انار در شیراز دو روش مختلف کنترل این مگس شامل تله‌گذاری و طعمه‌پاشی مورد ارزیابی قرار گرفتند. در روش تله‌گذاری، سه ماده جلب‌کننده (تیمار) شامل تری مدلور، بیولور، فیمی‌لور و شاهد به‌طور جداگانه در تله تفری‌ترپ در سه تکرار و از دو طریق محاسبه میانگین میوه‌های آلوده (به‌همراه شاهد) و تعداد مگس‌های میوه مدیترانه‌ای به‌دام افتاده در تله‌ها مطالعه شدند. در روش طعمه‌پاشی دو نوع پروتیین هیدرولیزات شامل بایوسبو یا اسملفول به‌صورت پاشش به عرض یک متر بر روی سمت جنوبی درخت و به‌صورت پاشش روی تنه درخت، به همراه تیمار شاهد، در سه تکرار و همراه با سم مالاتیون با غلظت دو در هزار (هر دو هفته یک‌بار) مورد آزمایش قرار گرفت. نتایج نشان داد، بین مواد جلب‌کننده بیولور و تری مدلور اختلاف معنی‌داری وجود ندارد و در هر دو مورد میانگین آلودگی میوه‌ها نسبت به فیمی‌لور و شاهد، کمتر بود. در روش دوم نیز تله بیولور بیشترین شکار مگس میوه مدیترانه‌ای را به خود اختصاص داد. در روش طعمه‌پاشی بین مواد جلب‌کننده اختلاف معنی‌داری وجود نداشت اما در ارتباط با محل طعمه‌پاشی اختلاف معنی‌داری مشاهده شد. در تیمارهایی که نواری به عرض یک متر بر روی درخت طعمه‌پاشی شدند، میانگین آلودگی میوه‌ها کمتر بود.

واژه‌های کلیدی: مگس میوه مدیترانه‌ای، تله، مواد جلب‌کننده، طعمه‌پاشی، باغ انار شیراز

* نویسنده رابط، پست الکترونیکی: New acarologist@yahoo.com

تاریخ دریافت مقاله (۹۲/۸/۱۵) - تاریخ پذیرش مقاله (۹۳/۲/۱۰)

